

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (76)705

Vol. 1976/0209

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(76) 705 def.

Brussel, 24 januari 1977.

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

Actieprogramma

voor de verbetering van de overdracht van informatie tussen Europese talen

Actieprogramma
voor de verbetering van de overdracht van
informatie tussen de Europese talen

1. Doel

1.1. Algemene overwegingen

De Europese Gemeenschap verenigt een meertalige groep volkeren die streven naar een voortdurende en steeds engere integratie.

Een permanent kenmerk van deze situatie is dat deze veelheid van talen een beschavingserfdeel van onschatbare waarde vormt, want het is de weergave van de pluraliteit van de culturele benaderingen van onze volkeren.

Maar deze taalkundige verscheidenheid veroorzaakt in de dagelijkse praktijk moeilijkheden die het lopende integratieproces bemoeilijken, evenals de goede werking van de communautaire instellingen. Er zijn veel inspanningen vereist om een passend wederzijds begrip te waarborgen dat onontbeerlijk is voor het bereiken van overeenstemming binnen de meertalige vergaderingen van de Gemeenschap. Bovendien komen naast de kosten van de communicatie en die veroorzaakt door tijdverlies, wat te berekenen is, de verspillingen van intellectuele inspanningen en de frustraties die heruit voortvloeien.

Ondanks de inspanningen die moeten leiden tot vermindering van het aantal bladzijden van de documenten, evenals van het aantal talen waarin de vertalingen worden verlangd, heeft de Commissie te kampen met een stijgende vraag die jaarlijks op ca. 10 % kan worden geschat. Om aan deze behoeften te voldoen hebben de Instellingen van de Gemeenschap zeer grote vertaaldiensten moeten scheppen, die waarschijnlijk tot de best uitgeruste in de wereld behoren.

.../...

Het blijkt echter dat het beroep op een hele reeks van werktuigen, die reeds beschikbaar of in voorbereiding zijn, uiterst wenselijk is ter vereenvoudiging van het vertaalprocédé, onder meer van bij herhaling voorkomende teksten, die slechts een eenvoudige overdracht van de éné taal in de andere vergen.

Deze werktuigen lopen van het woordenboek en de meertalige thesaurus naar de terminologische databank en naar een op de computer berustend vertaalsysteem. De uitwerking en opzet hiervan is kostbaar. Maar de omvang van de huidige en toekomstige taalkundige activiteiten van de Gemeenschap is zodanig dat de systematische toepassing en exploitatie van meertalige werktuigen op lange termijn slechts tot besparingen kan leiden. Wat dit aangaat, bevindt de Gemeenschap zich in een buitengewone situatie.

1.2. Overwegingen van historisch karakter

De woordenboeken, indexen en bepaalde gemechaniseerde werktuigen worden reeds eer lang bij de vertalingen gebruikt. Gedurende de afgelopen 30 jaar is de informatiek een aanvulling op deze reeks gaan vormen. In de jaren 1950/1960 bestond een soort enthousiasme, vooral in de Verenigde Staten, voor het experimenteren met de automatische vertaling. Aan het eind van deze periode beperkten de autoriteiten hun financiële steun en de onderzoekwerkzaamheden namen af.

Maar de prestaties die van de computer thans een niet te vervangen werktuig maken zijn steeds beter geworden. De geheugens zijn groter geworden en de geheigeneenheid minder kostbaar. Het aflezen is veen sneller en economischer geworden. De informatie-opslag is beter georganiseerd en het zoeken naar de informatie kan op een ruimere basis geschieden, zodat het thans mogelijk is de meest ingewikkelde structuren van d e taal "te verwerken".

De "rechtstreekse" toegang is zodanig verbeterd dat de dialoog met de systemen en de gegevens, als vervanging kan dienen voor de raadpleging van handboeken, de sortering van kaarten en een belangrijk deel van het bij herhaling uit te voeren intellectuele werk.

.../...

Verschillende onderzoekcentra van de Gemeenschap hebben gewerkt aan het vraagstuk van de communicatie tussen verschillende talen. Bij de inrichting Ispra van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek heeft de Commissie zelf ook bepaalde onderzoekactiviteiten doen verrichten betreffende de taalkundige problemen. Haar talendiensten zijn begonnen met de opzet van een terminologische databank en de wetenschappelijke voorlichtingsdiensten hebben een meertalig systeem voor documentair onderzoek op het gebied van de metallurgie ontworpen.

Niet lang geleden, in het kader van het eerste communautaire actieprogramma inzake wetenschappelijke en technische informatie en documentatie, dat in 1975 door de Raad is goedgekeurd en gericht is op de opzet van een Europees informatieknet EURONET, is de Commissie overgegaan tot de bestudering van de toepassingsmogelijkheden van verschillende werktuigen en systemen voor overdracht van wetenschappelijke en technische informatie van één taal in een andere. Bepaalde van deze systemen hebben in de praktijk reeds goede resultaten opgeleverd, en verschillende raadgevende comités van de Gemeenschap, in het bijzonder het CIDST en CREST (1), zijn de mening toegedaan dat de instrumenten die zijn bestudeerd ter vereenvoudiging van de overdracht van wetenschappelijke en technische informatie nu een zodanig stadium van ontwikkeling hebben bereikt, dat zij voor andere sectoren benut zouden moeten worden.

2. Fundamentele beginselen

Het is duidelijk dat de werking van de communautaire instellingen, wat de efficiency betreft, alleen maar aanzienlijk verbeterd kan worden, door de geleidelijke toepassing van informatiekwerktuigen voor de overdracht van informatie tussen de talen van de Gemeenschap. De Commissie heeft derhalve besloten een actieprogramma van drie jaar te lanceren, dat in 1977 begint, en dit vooral omdat de situatie van de Instellingen nog moeilijker zou kunnen worden door de toetreding van nieuwe lid-staten.

.../...

(1) CIDST : Comité pour l'Information et la Documentation scientifique et technique

CREST : Comité pour la Recherche scientifique et technique

Hier moet er in eerste instantie op worden gewezen dat het actieprogramma niet gericht is op eigen onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden, maar dat het de bedoeling is achtereenvolgens proefnemingen, proefexperimenten en operationele toepassingen te verrichten aan de hand van elders ontworpen systemen die worden gekozen in verband met hun gunstige kenmerken en perspectieven voor de toekomst. Er bestaat echter geen enkel systeem of technische benadering waarvan kan worden verwacht dat hiermee alle vraagstukken tegelijkertijd worden opgelost. De thans bestaande eerste generatie van gemechaniseerde werktuigen zal zeer zeker worden gevolgd door een meer geperfectioneerde tweede generatie van instrumenten.

Naast de voorbereiding van de komst van de toekomstige systemen, moet geprofiteerd worden van de voordelen die worden geboden door de reeds operationele of pre-operationele systemen. Maar om de hierboven uiteengezette redenen zou het feit zich uitsluitend te beperken tot deze laatste - of een enkele daarvan - een blijk zijn van een weinig vooruitziende blik.

Derhalve heeft de Commissie het voornemen het programma van toepassingen te combineren met een continu-enquête betreffende de vorderingen die worden geboekt en actieve steun aan hen die in hun respectieve lid-staten nieuwe systemen ontwikkelen, teneinde deze op gecoördineerde wijze te oriënteren op en aan te passen aan de behoeften van de Gemeenschap.

Actieprogramma

De Commissie heeft een gecoördineerd actieprogramma op verschillende niveaus:

- voorbereidende automatische vertaling van bruto-teksten in natuurlijke taal,
- automatische vertaling van teksten met beperkte syntaxis,
- terminologische databanken,
- meertalige thesauri,
- technische infrastructuur,
- beoordeling van het toegepaste onderzoek,
- bevordering van de meertaligheid.

.../...

3.1. Vorbereidende automatische vertaling van teksten in natuurlijke taal

Het werkprogramma steunt op 2 overwegingen :

- (1) In het verleden is de uitwerking van systemen voor automatische vertaling van wetenschappelijke teksten vooral gericht geweest op het koppel talen Russisch-Engels, dat voor de Gemeenschap geen bijzonder belang vertegenwoordigt.
- (2) Afgezien van de kwaliteit van de door de machine afgeleverde tekst, kan geen enkel systeem voor automatische vertaling in een bepaalde sector behoorlijk werken zonder te beginnen met aanzienlijke investeringen, dat wil zeggen, de vervaardiging van een meertalig woordenboek voor deze sector.

De Commissie heeft derhalve het voornemen in haar diensten een eerste beproefd systeem te installeren en dit eerst te ontwikkelen tot de fase van proefexperiment en vervolgens naar de operationele fase voor een koppel communautaire talen en voor een enkele vakwetenschap. Indien het verwachte resultaat wordt verkregen, zal het systeem worden uitgebreid om hierin andere vakwetenschappen en andere communautaire talen op te nemen.

Het oorspronkelijke systeem zal aldus in fasen worden omgewerkt tot een Europees instrument van de Gemeenschap en dat in staat zal zijn

- snel bruto-vertalingen in bepaalde sectoren af te leveren die bijvoorbeeld een ingenieur in staat stellen zich rekenschap te geven van de inhoud van een document zonder eventueel alle nuances hiervan te begrijpen;
- tot vertalingen met een voldoende kwaliteit om rechtstreeks voor verificatie of revisie in aanmerking te komen, evenals momenteel geschiedt met de kladteksten die door de vertalers worden voorbereid.

.../...

De ontwikkelingswerkzaamheden zullen hoofdzakelijk worden uitgevoerd bij het Rekencentrum van de Commissie in Luxemburg, door het personeel van de Commissie in samenwerking met de adviseurs.

Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de betrekkingen tussen kosten en doelmatigheid, en aan de technische vraagstukken die de registratie van de teksten en van de woordenboeken stelt.

Men zal er op toezien dat de aldus ontwikkelde woordenboeken en andere werktuigen later toepassing kunnen vinden bij de systemen van de volgende generatie, waardoor een zo goed mogelijk rendement van de te verrichten investeringen wordt gewaarborgd.

3.2. Automatische vertaling van teksten met beperkte syntaxis

Er bestaan systemen die aan de hand van teksten opgesteld volgens eenvoudige grammaticale regels hiervan automatisch bevredigende vertalingen verstrekken. Deze systemen zijn bijzonder geschikt voor de vertaling van uittreksels in verschillende talen in het kader van het documentair onderzoek.

Overwogen wordt een eerste beproefd systeem van dit genre toe te passen op wetenschappelijke en para-wetenschappelijke teksten waarvan de redactie en de vertaling van belang zijn voor de Gemeenschap, de uitbreiding van dit systeem te bevorderen tot andere vakwetenschappen en andere talen van de Gemeenschap, medewerking te verlenen aan inspanningen die moeten dienen om geleidelijk de meeste grammaticale belemmeringen op te heffen die het gebruik van het systeem beperken en, eventueel, personeel op te leiden voor de redactie van teksten met een beperkte syntaxis.

3.3. Terminologische databanken

De samenstelling van meertalige terminologische kaartenbakken in elk land, in elke instelling en zelfs door elke vertaler en elke tolk afzonderlijk en voor eigen gebruik, vormt een enorme verspilling van intellectuele hulpmiddelen, die

.../...

men kan beperken door de oprichting van voor allen toegankelijke terminologische databank :

De Commissie werkt thans reeds aan de opzet, ten behoeve van haar vertalers, van een terminologische databank die bijzonder betrouwbaar is gemaakt door een strikte controle van de juistheid van de termen. De latere ontwikkeling van deze databank, door uitbreiding van zijn inhoud en zijn toegankelijkheid, maakt deel uit van dit actieprogramma, dat zal worden uitgevoerd in nauwe samenwerking, met inbegrip van uitwisseling van beschikbare kaartsystemen, met soortgelijke acties die elders plaatsvinden, hetzij in de lid-staten hetzij in bepaalde derde landen.

Wanneer een dergelijke databank een bevredigend volume en kwaliteit zal hebben verkregen, zal zijn gebruik met rechtstreekse toegang aanzienlijk economischer zijn dan het zoeken van dezelfde informatie met behulp van grote gedrukte glossaria, die in het algemeen weinig toegankelijk zijn.

3.4. Meertalige thesauri

Deze gecontroleerde meertalige woordenlijsten vormen onontbeerlijke instrumenten voor de overdracht van de informatie. Evenals de terminologische databanken trekken zij profijt uit de vooruitgang van de informatiek.

De meertalige thesauri vormen de basis van de meest bekende internationale systemen voor documentair onderzoek. Voor hun beheer is het onontbeerlijk een beroep te doen op de modernste procédés van de informatiek; hetzelfde geldt voor hun gebruik bij het documentair onderzoek.

De Commissie beschikt over een aanzienlijke ervaring in deze sector, aangezien zij heeft bijgedragen tot de opzet van de meest geavanceerde methodes voor de ontwikkeling van thesauri.

.../....

Het lijkt wenselijk vergelijking en harmonisatie te bewerkstelligen van de in de diensten van de Gemeenschap ontwikkelde en gebruikte methodes met die welke worden aanbevolen door verschillende internationale instellingen, dit met het oog op de uitwerking van gemeenschappelijke richtsnoeren.

In het bijzonder is het urgent aanbevelingen uit te werken voor de ontwikkeling van meertalige thesauri door sufie of onderlinge aanpassing van bestaande ééntalige woordenlijsten, in het kader van bovengenoemde richtsnoeren.

3.5. Technische infrastructuur

Er zullen een aantal complementaire acties moeten worden ondernomen, teneinde het programma in een operationele samenhang te plaatsen die van werkelijkheidszin getuigt. Deze acties zijn hoofdzakelijk gericht op de verbetering van de methodes inzake het verkrijgen, behandelen en restitutie van de teksten, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts van de procedures voor computerbehandeling.

Zij omvatten

- verbetering van de conventionele technieken voor het verkrijgen van niet-numerieke documenten en met name teksten van allerlei aard;
- ontwikkeling van perfectioneerde werktuigen waardoor rechtstreekse verkrijging en de translitteratie van de teksten mogelijk wordt;
- het gebruik van video-terminals voor de rechtstreekse afwerking van de teksten;
- ontwikkeling van systemen voor het restitueren van de vertaalde teksten aan verschillende media, ter plaatse of op afstand.

3.6. Beoordeling en orientatie van het toegepaste onderzoek

De hierboven beschreven acties moeten periodiek worden herzien aan de hand van een permanente inventaris van het onderzoek en van de ontwikkelingen op het gebied van de meertaligheid.

.../....

Wat bijvoorbeeld de automatische vertaling betreft is het aantal belanghebbende personen en lopende projecten dermate groot dat op ieder moment het risico bestaat dat nieuwe ideeën en veelbelovende initiatieven worden ontwikkeld die moeten worden georiënteerd in een richting die beantwoordt aan het actieprogramma, terwijl tevens rekening moet worden gehouden met de ontwikkeling van de behoeften van de Gemeenschap.

De Commissie zal ervoor zorgen dat een beperkt aantal acties, die een aansporing en aanmoediging verdienen, worden gekozen en uitgevoerd in samenwerking met het GCO en de gespecialiseerde instellingen van de lid-staten.

3.7. Aanmoedigingsmaatregelen

Een actieprogramma van grote omvang vereist de medewerking van allen die direct of indirect betrokken zijn bij het multilinguisme, met inbegrip van docenten, uitgevers, documentalisten, informatici, linguïsten, vertalers, tolken en terminologen, tot en met de gebruikers van de al of niet-wetenschappelijke informatie.

Om zich hun medewerking te verzekeren moeten zij worden geïdentificeerd, benaderd, voorgelicht en moet hun belangstelling worden opgewekt. Dit zou kunnen geschieden door gespecialiseerde publikaties en door het organiseren van cursussen, seminars en series demonstraties.

De organisatie van het Derde Europese Congres betreffende documentatiesystemen en -netten in mei 1977, dat volledig aan meertalige vraagstukken zal zijn gewijd, vormt een goed begin in deze richting.

4. Kaderpersoneel en uitvoering

Bij de formulering en de uitvoering van het onderhavige programma zal de Commissie zich ter zijde doen staan door een "Comité van deskundigen voor de overdracht van informatie tussen de communautaire talen (CETIL)", bestaande uit specialisten uit de lid-staten en van de Commissie, die worden gekozen op grond van hun kennis van de technische vraagstukken en van de behoeften op Europees niveau.

De werkzaamheden in het kader van dit drie-jarig actieprogramma zullen met behulp van adviseurs worden uitgevoerd door het personeel van de Europese Instellingen en met name door het personeel van het Rekencentrum van de Commissie.

De Commissie zal namelijk een enkel team vormen bestaande uit linguïsten en informatici afkomstig uit haar eigen diensten, eventueel van andere instellingen en gedetacheerd, door gespecialiseerde instellingen met name van de lidstaten.

5. Begroting

De begrotingsuitgaven vereist voor de uitvoering van het drie-jarenprogramma liggen in de orde van grootte van 2.750.000 r.e. met de volgende spreiding (in rekeneenheden tegen prijzen van 1976)(1).

	(1977)	(1978)	(1979)
Voorlopige automatische vertaling in natuurlijke taal	180.000	360.000	460.000
Vertaling van teksten met gecontroleerde syntaxis	110.000	240.000	280.000
Terminologische databanken	70.000	120.000	140.000
Meertalige databanken	50.000	80.000	120.000
Technische infrastructuur	40.000	70.000	100.000
Toegepast onderzoek	30.000	80.000	100.000
Aanmoedigingsacties	20.000	50.000	50.000
TOTAAL :	500.000	1.000.000	1.250.000

(1) Een financieel overzicht is toegevoegd als bijlage

FINANCIEEL OVERZICHT VOOR DE BEGROTING 1977

Actieprogramma
voor de verbetering van de overdracht van informatie tussen de Europese talen

A. EERSTE DEEL : INTERVENTIECREDIETEN

1. Desbetreffende begrotingspost

Post 3621

2. Omschrijving van de begrotingspost

Aanvullende werkzaamheden voor het driejarig actieprogramma inzake wetenschappelijke en technische informatie en documentatie.

3. Juridische grondslag

Actie met het oog op een verbetering van het rendement van de diensten van de Commissie.

4. Omschrijving, doelstellingen en motivering voor de actie

Het programma heeft ten doel de ontwikkeling van informatiehulpmiddelen voor het verrichten van voorlopige vertalingen van teksten van allerlei aard in de zes officiële talen van de Gemeenschap.

5. Kredieten

In 1977 : 500.000 r.e.

In 1978 : 1.000.000 r.e.

In 1979 : 1.250.000 r.e.

Voor het eerste programmajaar, 1977, is het waarschijnlijk dat de vastleggingen vooral in het tweede halfjaar zullen plaatsvinden; voor de volgende jaren zullen de vastleggingen regelmatig in de tijd kunnen worden gespreid.

.../...

De wijze van berekening die tot de in het voorgaande verstrekte cijfers heeft geleid, is gebaseerd op het aantal mechanografische instructies en het aantal programma's dat verwezenlijkt moet worden, waarbij rekening is gehouden met de reeds verkregen ervaring in een bijzondere sector, de levensmiddelenindustrie, en voor één koppel talen, engels-frans.

6. Overwogen controleregeling

Aan de hand van tests zal de kwaliteit van de verstrekte prestaties kunnen worden beoordeeld; voorts zullen voor de onder contract te verrichten werkzaamheden rapporten worden opgesteld, die niet alleen door de diensten van de Commissie, maar ook door een in te stellen raadgevend comité zullen worden bestudeerd; dit comité zal bestaan uit deskundigen op dit gebied zowel van de lid-staten als van de Commissie.

B. TWEDE DEEL : AANVULLENDE INFORMATIES VOOR EEN NIEUWE ACTIE

7. Totale kosten van de actie voor de overwogen periode

2.750.000 r.e.

8. Gegevens betreffende het personeel en de huishoudelijke kredieten die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de werkzaamheden

Voor het beheer van een programma met een dergelijke omvang zal het thans beschikbare personeel moeten worden aangevuld met een hoofdadministrateur A5/A4, een administrateur A7/A6, een assistent B3/B2 en twee secretaressen C3/C2; de assistent, de administrateur en de hoofdadministrateur zullen over een gedegen talenkennis moeten beschikken alsmede kennis op het gebied van de informatiek.

9. Financiering van de werkzaamheden

De kredieten zullen moeten worden geboekt in de toekomstige begroting; deze kredieten zijn voor het jaar 1977 aangevraagd in het voorontwerp van begroting van de Commissie en het Parlement heeft daartoe 500.000 r.e. aan betalingskredieten geboekt onder de nieuwe post 3621, wat door de Raad is goedgekeurd.